

Sygn. akt: I C 808/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Martyn Bartnik
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Frydrych

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2015 r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej L. W.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. oddała powództwo.

II. odstępuje od obciążania małoletniej powódki L. W. kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną.

S ę d z i a

sygn. akt I C 808/15

**U z a s a d n i e n i e
wyroku z dnia 23 listopada 2015 r.**

Małoletnia powódka L. W. domagała się zarządzenia od Towarzystwa (...) S.A w W. kwoty 30.000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29.05.2009r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu swego żądania wyżej wymieniona podniosła, iż w wyniku wypadku komunikacyjnego, do którego doszło dnia 15.10.2008r. śmierć poniósł jej ojciec Z. W.. Jednocześnie sprawcą wspomnianego zdarzenia był ubezpieczony od OC u strony pozwanej A. M.. Zdaniem powódki wskutek śmierci ojca znacznie pogorszyła się przy tym jej sytuacja życiowa, zaś stratę, jaka wystąpiła po jej stronie z omawianego tytułu zrekompensuje odszkodowanie w wysokości dochodzonej pozwem – k. 1-5.

W treści nakazu zapłaty wydanego przez tutejszy Sąd w postępowaniu upominawczym w dniu 18.12.2014r. sygn. akt I Nc 2035/14 nakazano stronie pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powódki kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami postępowania – k. 18.

W sprzeciwie od wspomnianego orzeczenia, które zostało zaskarżone w całości, strona pozwana Towarzystwo (...) S.A wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu zaprzeczając temu, aby na skutek spornego zdarzenia komunikacyjnego sytuacja życiowa L. W. uległa znaczącemu pogorszeniu. W szczególności, ponieważ ojciec

wymienionej utrzymywał się jedynie z renty i prac domowych, nie sposób uznać, by mógł realnie finansowo wspierać swoją córkę. Pozwane Towarzystwo (...) zarzuciło w końcu, że straty moralne, jakie poniosła powódka w związku ze śmiercią ojca winno zrekompensować stosowne zadośćuczynienie, a nie odszkodowanie k. 22-23.

Sąd ustalił następujący stan faktycznej i zauważył, co następuje:

W dniu 15.10.2008r. w U. Dolnej A. M., prowadząc pojazd w stanie nietrzeźwości, spowodował wypadek, w którym śmierć poniósł m.in. ojciec małoletniej powódki Z. W.. Sprawca omawianego zdarzenia był jednocześnie ubezpieczony od OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...) S.A w W., którego następcą prawnym jest Towarzystwo (...) i (...) S.A w W..

W chwili wypadku Z. W. był osobą rozwiedzioną, a ze związku małżeńskiego miał troje małoletnich dzieci, które zobowiązany był alimentować. Z uwagi na schorzenia, na które cierpiał był on rencistą i utrzymywał się ze świadczeń rentowych wypłacanych mu przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego O. (...) w R. P. Terenową w J. w wysokości 101,81 zł brutto (świadczenie wypłacane w systemie kwartalnym). W efekcie w latach 2005-2007 deklarował on w zeznaniach podatkowych osiągnięcie dochodów w następującej wysokości:

- 2005r.-1.080,12 zł,
- 2006r.-1.135,92 zł,
- 2007r.-1.147,08 zł.

Przed spornym zdarzeniem Z. W. mieszkał w swoim budynku mieszkalnym w Ł. wraz z matką, która wspomagała go finansowo. Kilka razy w tygodniu, jeśli pozwalał mu na to jego stan zdrowia, pracował ponadto dorywczo na budowach, a także przywoził papierosy z Ukrainy, którymi handlował. Z tytułu wykonywania wspomnianych czynności uzyskiwał on bliżej nieokreślone dochody.

W dniu 1.10.2008r. powódka L. W. miała cztery lata i mieszkała wraz z matką E. L. i czwórką rodzeństwa na terenie miejscowości Ł., choć formalnie zameldowana była w miejscu zamieszkania ojca.

E. L. i Z. W. zamierzali zawrzeć związek małżeński, gdy powódka ukończy sześć lat. Ojciec L. W. regularnie przyjeżdżał do jej miejsca zamieszkania i roztaczał niezbędną nad nią opiekę. Wspomagał on ponadto finansowo E. L. przekazując jej kwoty rzędu kilkuset złotych raz na dwa tygodnie z przeznaczeniem na potrzeby konkubiny, powódki i czwórki małoletnich dzieci E. L..

Po śmierci Z. W., L. W. nie podjęła leczenia u psychiatry bądź psychologa. Z uwagi na złe samopoczucie jedynie raz była u lekarza rodzinnego. Opiekę nad nią po wspomnianym zdarzeniu roztoczyło natomiast jej rodzeństwo.

W związku ze śmiercią ojca powódki KRUS przyznał jej rentę rodzinną, której wysokość wynosiła:

- 170,06 zł - od 15.10.2008r. do 2009r.,
- 340,12 zł - od 2009. do 2014r.
- 768,45 zł netto - od 1.01.2015r. do chwili obecnej

(rzeczowe świadczenie w latach 2008-2015r. wypłacone było także pozostałym małoletnim dzieciom Z. W. – k. 75).

W wyniku spadkobrania po ojcu małoletnia powódka stała się właścicielką należącej do niego nieruchomości położonej na terenie miejscowości Ł., zabudowanej budynkami mieszkalnym o powierzchni 100 m² i gospodarczym o łącznej wartości 125.000 zł.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 19.08.2010r. sygn. akt I C 266/09 tutejszy Sąd zasądził na rzecz L. W. zadośćuczynienie należne jej w związku ze śmiercią Z. W. w kwocie 25.000zł. Wcześniej ubezpieczyciel sprawy szkody wypłacił dobrowolnie na rzecz wyżej wymienionej z omawianego tytułu kwotę 5.000 zł.

(dowody:

- pismo KRUS O. w R. P. Terenowa w J. z 14.10.2015r.- k. 75,
- wydruki dotyczące deklaracji PIT-40A za lata 2005-2007 składane przez Z. W. – k. 69-71,
- odpis zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy złożony przez E. L. do Urzędu Skarbowego w K. z 15.10.2008r. –k. 72-73,
- akta tut. Sądu sygn. I C 266/09, a zwłaszcza zalegające w nich: wyrok tut. Sądu z dnia 19.08.2010r. wraz z uzasadnieniem, a także wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 21.12.2010r. wraz z uzasadnieniem,
- akta Sądu Okręgowego w Krośnie sygn. II K 18/09, a zwłaszcza zalegający w nich wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 25.09.2009r.,
- zeznania świadka Z. S. –k. 57-58,
- zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki- E. L. – k. 78-79).

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania świadka Z. S. oraz przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki E. L., bowiem są one spójne, logiczne oraz znajdują pełne potwierdzenie w treści dokumentów zaliczonych w poczet materiału dochodowego, autentyczności których nie kwestionowała żadna ze stron.

Materialnoprawna podstawa odpowiedzialności pozwanego Zakładu (...) zawarta jest w tezie art. 822 kc oraz w przepisach art. 9, 13 ust. 2 i art. 19 ustawy z 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 ze zm.). W szczególności strona pozwana jako ubezpieczyciel sprawy wypadku komunikacyjnego, do którego doszło w dniu 15.10.2008r. . odpowiada - co do zasady - za jego następstwa.

Przechodząc do kwestii zasadności żądania zawartego w pozwie przypomnieć wypada, że odszkodowanie, o którym mowa w treści art. 446§3 kc przysługuje najbliższym członkom rodziny zmarłego, a więc osobom, których sytuacja życiowa kształtowała się w pewnej zależności od osoby zmarłej. Przesłanką przyznania rzeczowego świadczenia jest przy tym znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej wymienionych osób, będące następstwem śmierci osoby bliskiej poszkodowanemu. Owe znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej obejmuje - zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego - niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego oraz zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które rzutują na ich sytuację materialną. Sam ból, poczucie osamotnienia i krzywdy nie stanowi przy tym podstawy do żądania odszkodowania, lecz jeśli te negatywne emocje wywołały chorobę, osłabienie aktywności życiowej i motywacji do przezwyciężania trudności dnia codziennego, to bez szczegółowego dociekania konkretnych zdarzeń lub stopnia ich prawdopodobieństwa, można na zasadzie domniemania faktycznego (art. 231 kpc) przyjąć, że pogorszyły one dotychczasową sytuację życiową osoby należącej do najbliższego kręgu rodziny zmarłego. Jeżeli więc taki poszkodowany dozna na skutek silnego wstrząsu psychicznego spowodowanego tragiczną śmiercią osoby najbliższej znaczniejszych zmian w stanie zdrowia, to zachodzą przesłanki do przyznania na jego rzecz odszkodowania przewidzianego w treści art. 446§3 kc. Do przesłanek pozaekonomicznych wpływających na uznanie, że doszło do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej należy ponadto zaliczyć utratę oczekiwań przez osobę poszkodowaną na pomoc i wsparcie zmarłego członka rodziny, których mogła ona zasadnie spodziewać się w chwilach wymagających takich zachowań (por. wyrok SN z 8.05.1969r. II CR 114/69, OSNCP 1970/7-8/129, wyrok SN z 30.06.2004r. IV CK 445/03, Lex nr 173555, wyrok SN z 16.10.2008r. III CSK 143/08, Lex nr 470015, wyrok

SN z 16.04.2008r. V CSK 544/07, Lex nr 424335, wyrok SN z 9.01.1968r. I PR 424/67, Lex nr 6263, wyrok SN z 28.07.1976r. IV CR 271/76, Lex nr 7873, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 6.02.2001r. I ACa 30/01, OSA 2001/9/49).

W rozpatrywanym przypadku powódka, która była córką Z. W. i utrzymywała z nim stałe, regularne kontakty niewątpliwie jest osobą najbliższą, do której odnosi się dyspozycja zawarta w treści art. 446§3.

W ocenie Sądu, nie udowodniła ona jednak, by na skutek śmierci wyżej wymienionego jej sytuacja życiowa uległa znaczącemu pogorszeniu (art. 6 kc). W szczególności ponieważ jedynym stałym źródłem dochodu Z. W. było świadczenie rentowe w znikomej wysokości, nie sposób uznać, aby był on w stanie regularnie wspierać finansowo swą córkę. Wyżej wymieniony pracował wprawdzie dorywczo na budowach i nielegalnie handlował papierosami, lecz po pierwsze, nie wiadomo jakiego rzędu dochody uzyskiwał z tego tytułu, a po drugie, nie można stwierdzić czy byłby on w stanie wykonywać tego typu zajęcia w przyszłości. Mianowicie jak zeznała sama E. L., z uwagi na poważne problemy zdrowotne Z. W. regularnie zmuszony był poddawać się leczeniu szpitalnemu – k. 79. Uwadze nie może umknąć także fakt, że oprócz powódki na utrzymaniu wyżej wymienionego pozostawała jeszcze trójka małoletnich dzieci pochodzących ze związku małżeńskiego, w którym pozostawał, na rzecz których zmuszony był on uiszczać świadczenia alimentacyjne. W końcu pomoc finansową, jaką świadczył on matce powódki E. L. przeznaczona była nie tylko na potrzeby L. W., lecz także jej matki i czwórki jej dzieci pochodzących z małżeństwa.

W efekcie zważywszy na to, że po śmierci ojca L. W. przyznano rentę rodzinną, której wysokość wynosi obecnie ok. 760 zł miesięcznie nie sposób przyjąć, by jej sytuacja materialna wskutek spornego zdarzenia uległa znaczącemu pogorszeniu. Nie mogłaby ona zwłaszcza realnie liczyć na wsparcie finansowe Z. W. w wyższej wysokości niż świadczenie, które otrzymuje. Paradoksalnie sytuacja majątkowa małoletniej po śmierci ojca jest nawet lepsza niż przed dniem 15.10.2008r. Otóż jako spadkobierczyni Z. W. nabyła ona własność należącej do niego nieruchomości o znacznej wartości. Śmierć ojca nie spowodowała w końcu znacznych, niekorzystnych zmian w stanie zdrowia L. W. i nie doprowadziła do istotnego osłabienia jej aktywności życiowej (opinia biegłej psycholog M. N. wydanej na postępowaniu sygn. akt I C 226/09 – k. 73).

Z zaprezentowanych względów i na podstawie wyżej powołanych przepisów, powództwo jako bezzasadne podlega oddaleniu.

W związku z tym, że powódka jest osobą małoletnią, a sytuacja materialna jej i jej matki jest trudna, Sąd odstąpił od obciążania jej kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną, na zasadzie art. 102 kpc.

S ę d z i a

Z:

- 1) odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron r.pr. K. J. oraz r.pr. A. K.,
- 2) kal. 14 dni.

K., dnia 2015.12.09.

S ę d z i a